

QORTI CIVILI PRIM' AWLA

**ONOR IMHALLEF
DR FRANCESCO DEPASQUALE
LL.D. LL.M. (IMLI)**

**Seduta ta' nhar it-Tlieta
Sittax (16) ta' Ĝunju 2020**

Rikors Numru 947/15 FDP

Fl-ismijiet

**Harry Harmsworth
(ID 0021480M)**

Vs

**Carmelo Marmara
(D 645448M)**

u

**Multi Packaging Limited
(C 158)**

Il-Qorti:-

1. Rat ir-rikors datat 7 ta' Ottubru 2015, li permezz tiegħu r-rikorrent **Harry Harmsworth** talab is-segwenti:

1. *Permezz ta' skrittura privata ta' nhar l-24 ta' Frar, 2011, il-konvenut Carmelo Marmara ceda postu fl-operazzjoni tal-Multi Packaging Canteen li jinstab fil-fabrika operata mill-kumpanija konvenuta Multi Packaging Limited, B28, Bulebel Industrial Estate, Żejtun lill-esponenti versu ħlas ta' somma flus, kopja ta' liema ftehim qiegħda tigi annessa u mmarkata bħala "Dokument HH1". Kif jirriżulta mill-*

istess skrittura inkluža fiċ-ċessjoni msemmija kien hemm ukoll it-tagħmir kollu u l-istokk li kien jinstab fl-imsemmi canteen;

2. *Il-kumpanija konvenuta bdiet tfixkel lill-esponenti fl-operat tiegħu u verbalment beda jigi imwissi minn rappreżentanti tal-kumpanija konvenuta illi huwa kellu jitlaq mill-imsemmi canteen;*
3. *L-esponenti kiteb bonarjament lill-konvenuti sabiex tiġi kkjarifikkata s-sitwazzjoni, kopja ta' l-ittra relativa qiegħda tiġi annessa u mmarkata bħala “Dokument HH2”;*
4. *Il-kumpanija konvenuta sostniet li l-konvenut l-ieħor Carmelo Marmara ma kellux drittijiet xi jċedi u kien qiegħed jopera l-canteen imsemmi b'tolleranza, avżat lill-esponenti li qiegħda tirrevoka l-istess u interpellat lill-esponenti sabiex jivvaka u dan b'ittra li kopja tagħha qiegħda tiġi annessa u mmarkata bħala “Dokument HH3”;*
5. *Il-konvenut l-ieħor Carmelo Marmara baqa' jsostni li huwa kellu drittijiet xi jċedi b'ittra li kopja tagħha qiegħda tiġi annessa u mmarkata bħala “Dokument HH4”;*
6. *Jekk kemm-il darba huwa minnu dak illi qiegħda ssostni l-kumpanija konvenuta, dan ifisser illi l-konvenut l-ieħor Carmelo Marmara ma kellu l-ebda titolu jew drittijiet xi jċedi fuq il-canteen imsemmi, irċieva l-flus li ħallsu l-esponenti ta' xejn u inoltre jaħti għad-danni kollha li sofra l-esponenti;*
7. *Jekk, mill-banda l-oħra, huwa minnu dak illi qiegħed isostni l-konvenut l-ieħor, dan ifisser illi l-kumpanija konvenuta tahti għad-danni kollha illi sofra l-esponenti kaġun tal-fatt illi hija fixklet lill-esponenti fl-operat tal-canteen imsemmi;*
8. *Għalhekk kellha issir dina l-kawża;*
9. *L-esponenti jaf il-fatti dikjarati personalment;*

Għaldaqstant u għar-raġunijiet kollha premessi, wara illi jsiru d-dikjarazzjonijiet neċċesarji u illi jingħataw il-provvedimenti opportuni, jgħidu l-konvenuti għaliex m'għandhiex dina l-Onorabbli Qorti tilqa' t-talbiet ta' l-esponenti illi qiegħed hawn jitlob illi dina l-Onorabbli Qorti jogħġibha:

1. *Tiddikjara, tiddeċiedi u tistabbilixxi jekk il-konvenut Carmelo Marmara kellux titolu jew drittijiet xi jċedi, kif fil-fatt ċeda lill-esponenti, fuq il-Multi Packaging canteen li jinstab fil-fabbrika operata mill-kumpanija konvenuta Multi Packaging Limited, B28, Bulebel Industrial Estate, Żejtun;*
2. *Jekk kemm-il darba tistabbilixxi illi l-konvenut Carmelo Marmara ma kellu l-ebda titolu jew drittijiet xi jċedi fuq il-canteen imsemmi, tiddikjara illi huwa responsabbli fil-konfront ta' l-esponenti għad-danni kollha ikkaġunati lill-esponenti; tillikwida d-danni hekk ikkaġunati, inkluż iżda mhux limitat għas-somma flus illi huwa rċieva sabiex iċċedi l-operat lill-esponenti, u tikkundanna lill-istess konvenut iħallas id-danni hekk likwidati lill-esponenti;*
3. *Jekk kemm-il darba tistabbilixxi illi l-konvenut Carmelo Marmara kellu titolu jew drittijiet xi jċedi fuq il-canteen imsemmi u l-kumpanija konvenuta hija żbaljata f'dak illi qiegħda issostni, tiddikkjara illi l-kumpanija konvenuta hija responsabbli fil-konfront ta' l-esponenti għad-danni kollha ikkaġunati lill-esponenti inkluż iżda mhux limitat minħabba t-tfixkil fl-operat tal-canteen da parti ta' l-esponenti; tillikwida d-danni hekk ikkaġunati u tikkundanna lill-istess kumpanija konvenuta thallas id-danni hekk likwidati lill-esponenti;*

Bl-ispejjeż inkluži dawk tal-mandat ta' sekwestru kawtelatorju bin-numru: 1474/2015 ippreżentat nhar it-18 ta' Settembru, 2015 u bl-imgħaxijiet legali. Il-konvenuti u jew ir-rappreżentanti tagħhom huma minn issa nġunti in subizzjoni.

2. Rat illi fil-5 ta' Novembru 2015, l-intimat **Carmelo Marmara** irrisponda għal dak mitlub billi qajjem is-segwenti difiżi:
 1. Illi t-talbiet tar-rikorrenti għandhom jiġu miċħuda stante illi nfondati fil-fatt u fid-dritt kif se jiġi muri fil-kawża;
 2. Illi mhux minnu illi l-eċċipjenti ma kellux "titolu jew drittijiet xi jċedi" fuq il-canteen li jissemma' fir-rikors ġuramentat. Biss biss, huwa kien ilu jopera l-canteen tal-kumpanija Multi Packaging għal aktar minn għoxrin sena bir-rikonoxximent tal-kumpanija msemmija u r-rikorrenti Harmsworth stess kompla f'dan in-neozju bil-placet tal-kumpanija intimata;
 3. Illi mingħajr preġudizzju għas-suespost, ir-rikorrenti Harmsworth kien jaf eżatt x'tip ta' arranġamenti kien hemm bejn Marmara' u l-kumpanija intimata l-oħra u għalhekk bl-ebda mod ma jista' jallega li Marmara' b'xi mod "hadlu flus ta' xejn". Ghall-kuntrarju, ir-rikorrenti kien konxju tar-riskji li seta' jkun hemm ftali operat u assumihom liberament u għalhekk 'volenti non fit iniuria';
 4. Illi mingħajr preġudizzju għas-suespost, l-esponenti ma għandux jitqies responsabbi jekk ir-rikorrenti b'xi aġir jew nuqqas tiegħi wassal biex il-kumpanija intimata trid illi huwa jiżgħomra mill-canteen tagħha;
 5. Illi mingħajr preġudizzju għas-suespost, anke jekk din il-Qorti jogħġibha tiddeċiedi illi l-esponenti Marmara' ma kelli ebda forma ta' titolu fuq il-canteen jew l-operat tagħha, l-esponenti jeċċepixxi li xorta m'għandu jħallas lura xejn lir-rikorrent Harmsworth u dan għaliex:
 - a. is-somma ta' ħamsa u tletin elf Euro (€ 35,000) imħallsa ma kinitx biss għaċ-ċessjoni tal-operat" jew xi "goodwill" imma tinkludi wkoll il-valur tal-istokk u tal-catering equipment li kienu propjjeta' tal-eċċipjenti Marmara' u ġew trasferiti lil Harmsworth;
 - b. Illi barra minn hekk, Marmara kien bena klijentela matul dawk is-snini kollha fejn hu kien qed jmexxi n-negozju konness mal-canteen ta' Multipackaging, u wieħed jista' jgħid għalhekk li ceda operat ta' negozju kontinwu li hu kien bena u li kien sejjjer tajjeb;
 - c. Illi, barra minn dan kollu, ir-rikorrenti Harmsworth opera l-canteen għal aktar minn erba' snin u nofs wara t-trasferiment tal-operat u għalhekk kelli ċ-ċans li jieħu lura l-valur tal-investiment tiegħi;
 6. Illi mingħajr preġudizzju għas-suespost, ir-rikorrenti jeħtieġ lu jipprova l-eżistenza u l-quantum ta' kwalunkwe' danni allegati;
 7. Salv eċċeżżjonijiet oħra permissibbli mil-Liġi.
3. Rat illi fis-6 ta' Novembru 2015 is-soċċjeta' intimata **Multi Packaging Limited** laqgħet għal dak mitlub billi qajmet is-segwenti difiż;

1. *Illi l-konvenut Carmelo Marmara ma kelli ebda titolu jew dritt xi jcedi jew jassenja lill-attur fuq il-canteen li tinsab fis-sit industrijali gestit mill-eccipjenti, u dan stante li kemm il-konvenut Carmelo Marmara u kemm l-attur dejjem mexxew l-imsemmija canteen fuq mera tolleranza ta' l-eccipjenti.*
2. *Illi bla īsara għall-premess, kien l-attur li, minn jeddu, waqaf jopera l-canteen u permezz ta' l-ittra datata 28 ta' Awissu 2015 (Dok. HH3 eżebita mill-attur stess) l-eċċipjenti talbitu jivvaka mill-canteen immedjatament minħabba l-imġieba intollerabbi u persistenti tiegħi.*
3. *Illi bla īsara għall-premess, l-eċċipjenti kellha kull dritt li tinterpell lill-attur biex jivvaka mill-imsemmija canteen.*
4. *Illi bla īsara għall-premess, l-eċċipjenti ma kkaġunat ebda dannu lill-attur, u l-prova tal-kuntrarju tinkombi fuqu.*

Salv eċċeżzjonijiet ulterjuri skont il-liġi.

Bl-ispejjeż kontra l-attur, li huwa minn issa nġunt in subizzjoni, u b'riserva ta' kull azzjoni spettanti lill-eċċipjenti kontra l-istess attur.

Provi

4. Rat illi fis-26 ta' Novembru 2015 il-Qorti ordnat illi jibda jressaq il-provi l-konvenut Carmelo Marmara.
5. Rat l-affidavit ta' **Carmelo Marmara**, ppreżentat fit-13 ta' Jannar 2016. (fol 35)
6. Rat ix-xhieda ta' **Brian Muscat**, General Manager tas-soċjeta' Multi Packaging Limited, mogħtija fit-13 ta' Jannar 2016. (fol 41)
7. Rat l-affidavit ta' **Robert Mazzacano D'Amato**, prodott minn Marmara u ippreżentat fl-24 ta' Frar 2016. (fol 45)
8. Rat ix-xhieda ta' **Claude Balzan Demajo**, prodott minn Marmara u mogħtija fit-12 ta' April 2016. (fol 48)
9. Rat illi fit-12 ta' April 2016 l-intimat Carmelo Marmara ddikkjara illi ma kellux aktar provi x'iressaq.
10. Rat illi fit-18 ta' Mejju 2016 s-socjeta intimata Multi Packaging Limited ddikjarat illi ma kellhiex provi xi tressaq.
11. Rat ix-xhieda in kontro eżami ta' Carmelo Marmara mogħtija fit-22 ta' Marzu 2017. (fol 55)
12. Rat ix-xhieda in kontro eżami ta' Robert Mazzacano D'Amato mogħtija fit-22 ta' Marzu 2017. (fol 59)

13. Rat ix-xhieda in kontro eżami ta' Brian Muscat mogħtija fil-5 ta' Ottubru 2017. (fol 63)
14. Rat ix-xhieda in kontro eżami ulterjuri ta' Brian Muscat mogħtija fit-30 ta' Jannar 2018. (fol 67)
15. Rat l-affidavit ta' **Harry Harmsworth** ippreżentat fit-13 ta' Gunju 2018. (fol 77)
16. Rat ix-xhieda ta' Harry Harmsworth mogħtija fil-15 ta' Ottubru 2018.
17. Rat ix-xhieda ta' **Alison Mifsud Brimmer**, rappreżentanta tal-HSBC u prodotta mir-rikorrenti fil-15 ta' Ottubru 2018.
18. Rat ix-xhieda in kontro eżami ta' Harry Harmsworth mogħtija fis-27 ta' Novembru 2018. (fol 167)
19. Rat illi -7 ta' Novembru 2018 il-partijiet qablu illi ma kienx hemm aktar provi x'jippreżentaw u 1-kawża thalliet għas-sottomissjonijet.
20. Rat is-sottomissjonijet tal-abbli difensur tas-soċjeta' intimata Multi Packaging Limited ippreżentati fis-27 ta' Marzu 2019.
21. Rat is-sottomissjonijet tal-abbli difensur ta' l-intimat Carmelo Marmara ippreżentati fit-13 ta' Gunju 2019.
22. Rat is-sottomissjonijet tal-abbli difensur tar-riktorrent ippreżentati fil-25 ta' Novembru 2019.
23. Rat illi fit-28 ta' Novembru 2019 il-kawża thalliet għas-sentenza.
24. Rat illi minħabba fl-egħluq tal-Qorti in vista tal-pandemija Covid-19, is-sentenza ma setgħetx tingħata qabel illum.

Fatti

25. Jirriżulta, fil-każ odjern, illi s-soċjeta' intimata Multi Packaging Limited, għandha fabbrika ġewwa Bulebel Industrial Estate, Żejtun, li jinsab ġewwa żona industrijali ta' kumpless ta' fabbriki.
26. Jirriżulta, illi ġewwa tali fabbrika, hemm parti mill-binja, illi tikkonsisti fi tlett ikmamar u kurutur, illi tintuża bħala canteen, u dina sservi bħala canteen kemm ġhall-impiegati tas-soċjeta' intimata, kif ukoll ghall-impiegati oħra illi jaħdmu fil-fabbriki fil-vičinanzi.
27. Jirriżulta illi l-intimat Carmelo Marmara, sa mis-sena 1990, wara illi rtira mill-Forzi Armati, ried jopera ‘canteen’ ġewwa fabbrika u, wara illi kien avviċina s-soċjeta' intimata, huwa kien ingħata l-opportunita' illi, permezz ta' ftehim verbali, jopera l-canteen li kien hemm fil-fabbrika tas-soċjeta' intimata li kellha dak iż-

żmien, mhux dik fil-present, u dana mingħajr ma jħallas kera jew dawl u ilma, u joperaha bħala ‘self employed’.

28. Jirriżulta illi xi snin wara, s-soċċjeta’ intimata marret ġewwa fabbrika oħra, dejjem fl-istess kumpless ta’ fabbriki ġewwa Bulebel, u s-soċċjeta’ intimata taw l-istess opportunita’ lill-intimat, u dejjem verbalment, fejn huwa thallha jagħmel użu minn tlett ikmamar u kuritur, li huwa kellu jagħmel refurbishment tagħhom, u wara illi ġab l-apparat meħtieg biex jopera canteen, huwa beda jopera canteen minn ġewwa tali kmamar, mingħand ma jħallas kirjiet jew dawl u ilma.
29. Jirriżulta illi fis-sena 2011, l-intimat Carmelo Marmara ħass illi kien wasal iż-żmien illi jagħlaq l-operat tiegħu peress illi kien wasal għall-eta’ tal-pensjoni.
30. Jirriżulta illi, f’dan iż-żmien, kif ukoll fix-xhur ta’ qabel, ir-rikorrent Harry Harmsworth, kien jiffrekwenta l-canteen operata mill-intimat Marmara ta’ spiss, peress illi kien jaħdem bħala ‘sales representative’ għas-soċċjeta’ Alf Mizzi & Sons Limited u kien jbiegħ il-prodotti minnu reklamati lill-intimat Marmara.
31. Jirriżulta illi, mument minnhom, bdew diskussjoni bejn ir-rikorrent Harmsworth u l-intimat Marmara, sabiex Harmsworth jieħu t-tmexxija tal-canteen f’idejh.
32. Jirriżulta illi hemm divergenza bejn il-partijiet dwar min wera l-interess l-ewwel, fejn Harmsworth jisħaq illi kien l-intimat Marmara illi ħajru u wasslu sabiex jieħu t-tmexxija tal-ħanut taħt il-pretest illi l-post jagħmel ħafna flus filwaqt illi Marmara jisħaq illi kien Harmsworth illi avviċinah u esprima l-interess illi jieħu l-operat tal-ħanut.
33. Jirriżulta, madanakollu, irrispettivament minn min nieda tali negozjati, illi fl-24 ta’ Frar 2011, il-partijiet marru għand Nutar mqabbda mir-rikorrent, ossija in-Nutar Abigail Schembri, fejn sar ftehim bejn il-partijiet.
34. Jirriżulta illi f’tali ftehim, il-partijiet ftehmu illi l-intimat kien “*qiegħed icċedi postu fl-operazzjoni tal-Multi Packaging Canteen*” u ftehmu wkoll illi “*inkluz maċ-ċessjoni* (kien hemm) *il-catering equipment kollu li jinstab illum fl-istess canteen u l-istokk kollu.*”
35. Jirriżulta illi għal dan, ir-rikorrent ħallas lill-intimat is-somma ta’ ħamsa u tletin elf Euro (€35,000).
36. Jirriżulta wkoll illi, ffiti ġimgħat qabel ma sar tali ftehim, mart ir-rikorrenti, Charlene Harmsworth, li għaliha ir-rikorrent stqarr “*jien ridt nassumi l-operat tal-ħanut għaliex hija dejjem xtaqet topera negozju tagħha*”, bdiet tmur il-ħanut flimkien ma’ Marmara, u bdiet topera l-ħanut hi flimkien ma’ Marmara “*sabiex tieħu idea ta’ l-operat tal-ħanut*”. (fol 80)
37. Jirriżulta wkoll illi, fi kliem ir-rikorrent stess, waqt li kienu qed jiddiskutu l-affarjet bejniethom, l-intimat kien “*spjegali kif hu la kien iħallas kera, la dawl u lanqas ilma*”. (fol 169)

38. Jirriżulta illi wara li ġie ffirmsat il-ftehim, l-intimat Marmara laqqa' lir-rikorrent Harmsworth mal-General Manager u Accountant tas-soċjeta' konvenuta, ossija Adrian Bajada u Anthony Sapiano, fejn għarrafhom illi r-rikorrent kien ser jibda bl-operat tal-canteen floku.
39. Jirriżulta illi, eventwalment fl-1 ta' Marzu 2011 beda jopera l-canteen ir-rikorrent, attwalment il-mara tiegħu, li f'idejha kien ser jitħalla l-operat tal-canteen, stante illi huwa kien ser jibqa' jaħdem bħala sales representative.
40. Jirriżulta illi ghalkemm, fi kliem ir-rikorrent, Marmara kien “*tani l-impressjoni li l-operat ta' dan in-negożju kien bir fond ta' flus*” u li kien “*insista miegħu li l-ħanut kien irendi partikolarment tajjeb*” (fol 80), skond l-istess Marmara, “*in-negożju kien għaddej imma mhux kif penġihs fl-istampa li tani l-konvenut Carmelo Marmara*”. (fol 83)
41. Jirriżulta wkoll illi, nelfrattemp, kien hemm tibdil fit-tmexxija tal-kumpanija intimata, riżultat tal-mewt tal-General Manager, u Brian Muscat laħaq bħala General Manager floku.
42. Jirriżulta illi tali tibdil ma wasslet għal ebda tibdil fl-operat da' parte tar-rikorrenti, u di fatti, fi kliem ir-rikorrenti stess huwa “*ħallieni nopera però minn żmien għal żmien kien jibgħat għalija*”. Madanakollu, r-rikorrenti jistqarr li Muscat “*minkejja li huwa kien qiegħed jurina wiċċi li qiegħed jipprova jgħinni, kien qiegħed jagħmilli l-ħsara*.”
43. Jirriżulta, di fatti, illi r-rikorrent jistqarr illi fil-fabbrika kienet gew installati xi vending machines ta' terzi, u dana “*madwar sentejn u ħames xhur wara li kont bdejt naħdem fil-canteen*”.
44. Jirriżulta wkoll, skond ir-rikorrent, illi s-soċjeta' intimata kienet limitat aċċess għal bieb illi mill-fabbrika kien jagħti direttament ġewwa l-canteen, u sussegwentement bagħtet ukoll uffiċjali tal-Awtorita' dwar is-Sahħha u s-Sigurta fuq il-Post tax-Xogħol sabiex jispezzjonaw il-canteen.
45. Jirriżulta illi, mument minnhom, skond ir-rikorrent, Muscat għarraf lir-rikorrent illi jaf ikollhom bżonn il-kmamar tal-canteen biex ikabbru iż-żda ma kinux jafu fejn ser jagħtuh minn fejn jopera filwaqt illi ssuġġerielu illi jitlob lil Malta Industrial Parks Limited biex jopera minn “*kamra li kienet abbandunata fuq in-naħha ta' barra tal-fabbrika*”.
46. Jirriżulta, madanakollu illi, fi kliem ir-rikorrent “*jiena ma stajtx naċċetta anqas li nipprova u dana għaliex jiena kont ġejt ingannat jew mill-konvenut Carmelo Marmara jew mill-kumpanija Multi Packaging Limited*”
47. Eventwalment, jirriżulta illi s-sitwazzjoni baqgħet taggrava għar-rikorrent u l-bejgħ baqa' jonqos u għalhekk nieda l-proċeduri odjerni u, sussegwentement, xi

żmien wara, waqt li għaddejja l-kawża odjerna, huwa għalaq u żamm iċ-ċwievet tal-post, liema ċwievet għadhom għandu sa' llum.

Konsiderazzjonijet

48. Jirriżulta illi r-rikorrent jikkontendi illi jew l-intimat Carmelo Marmara, jew inkella s-soċjeta' intimata Multi Packaging Limited, kienu għarrqu bih u għalhekk kien qiegħed jippretendi d-danni minn wieħed miż-żewġ intimati.
49. Il-Qorti tagħmilha čara, mal-ewwel, illi ebda mill-intimati ma għarrqu bih, a differenza ta' dak illi qiegħed jikkontendi r-rikorrenti, u dana peress illi r-rikorrent konxjament dahal fi ftehim mal-intimat Marmara, debitament infurmat ta' l-istat u kundizzjonijet tat-tmexxija tal-canteen kif ukoll l-operat tiegħu.
50. Il-Qorti qiegħda tgħid dan għaliex, kif jammetti r-rikorrent stess fix-xhieda tiegħu, u kif saħaq ukoll l-intimat fl-affidavit tiegħu, ir-rikorrent kien ben a korrent illi għall-użu tal-canteen huwa ma kien qed ihallas ebda kera, u lanqas ma kien qiegħed ihallas għad-dawl u ilma u dana għalkemm kien juža l-apparat ta' kċina u saħansitra kien hemm l-airconditioners ukoll – ħlasijiet lis-soċjeta' intimata ma kienu jsiru qatt!
51. Ir-rikorrent kien jaf dwar dan sa minn QABEL ma ffirma il-ftehim quddiem nutar, u kien jaf illi huwa kien qiegħed jopera l-canteen bħala “*self employed*”, fuq mera tolleranza, u fi kliem Claude Balzan Demajo, li kien jaħdem mas-soċjeta' intimata, li hija kumpanija tal-familja tiegħu, għal żmien twil u kien presenti meta Marmara ingħata l-operat tal-canteen fil-bidu, il-ftehim illi kien hemm kien ftehim verbali u kien biss “*operations agreement*”, u xejn aktar. (fol 49)
52. Huwa opportun, f'dana l-istadju, illi ssir referenza għal xi ġurisprudenza dwar il-posizzjoni illi kellu r-rikorrent mas-soċjeta' intimata.
53. Fil-kawża ‘**Caruana Maria vs Spiteri Benedict et**’, deċiża mill-Qorti tal-Appell inferjuri fl-24 ta’ Marzu 2004, intqal li

“*it-tolleranza ma tattribwixxi ebda dritt lill-parti wahda u ebda obbligu konsegwenti u korrispettiv lill-parti oħra u min qed igawdi minnha ma jkunx qed igawdi bi dritt, għaliex in-natura tagħha ma taqbilx mar-rabta legali li tnissel magħha n-neċċessità tal-inadempjiment.*”
54. Fil-kawża ‘**Paulina Stagno et vs. Carmelo Bugeja et**’, deċiża mill-Qorti tal-Appell inferjuri fis-6 ta’ Ottubru 2004, intqal li:

“*Fil-verità, mill-assjem tal-provi din il-Qorti tara li l-konvenuti kienu qed igawdu l-garage merament b'tolleranza, kif spiss jiġi fejn jeżisti rapport ta' familjaritā, ħbiberija jew buon viċinat. Ara Kollezz. Vol. XL P.I pg. 534. Din it-tolleranza ma taqbilx mar-rabta legali li tnissel magħha n-neċċessità tal-adempiment* (Vol. XXXIV P.I

pg. 92), iżda, ukoll, skont l-insenjament ta' Laurent ("Principi di Diritto Civile, Vol. XXXII para. 297), "colui che gode per tolleranza non ha nessun titolo salvo un consenso del proprietario che questi può ritirare da un'istante all'altro."

55. Finalment, f'deċiżjoni oħra fl-ismijiet **Maryrose Abdilla et vs. Peter Magri et** deċiża mill-Qorti tal-Appell Inferjuri fis-7 ta' Lulju 2003, fuq atti ta' mera tolleranza l-Qorti kellha dan xi tgħid:

"Hu ormai paċifiku fil-ġurisprudenza tagħna illi l-atti ta' sempliċi tolleranza ma jistgħux iservu tal-fondament għal xi dritt. Hekk qalet il-kawża 'Carmelo Farrugia vs Emanuele Friggieri' (Vol. XL P.I pg. 534). Il-Qorti tal-Appell f'din il-kawża rriteniet illi, "L-atti ta' sempliċi tolleranza ma jistgħux iservu ta' fondament għall-akkwist ta' pussess leġġitimu ... Il-kriterji biex wieħed jiddeċiedi jekk hux il-kaž jew le ta' tolleranza li x'aktarx hija taċċita u anzi preżunta, għandhom jiġu deżunti mir-rapport ta' familjaritā, ta' hbiberija, ta' buon viċinat minn dak li hu komunament hu wżat li jsir fil-pajjiż. Huma atti ta' sempliċi tolleranza dawk illi jistgħu jiprokuraw ċertu vantaġġ lil min jagħmilhom mingħajr ma jikkaġunaw danni apprezzabbi lil min jissubihom u dan, quindi, juri nuqqas ta' kortesija jekk jagħmel oppożizzjoni għalihom."

56. Jirriżulta għalhekk, mingħajr ebda dubju, illi s-soċjeta' intimata kull dritt tinstalla 'vending machines' fejn riedet ġewwa l-istabbilment tagħha u kellha kull dritt tillimita aċċess minn bieb jew bibien kien jidrilha opportun, peress illi l-fabrika kienet tagħha u r-rikorrent ma kelleu ebda dritt jimponi rikjesti jew kundizzjonijiet tiegħu.
57. Jirriżulta, wkoll, bl-akbar mod ċar, illi la r-rikorrent, u wisq anqas l-intimat Marmara qablu, ma kellhom ebda titolu fuq il-kmamar illi fiha kien hemm il-canteen, u ta' dan kemm ir-rikorrent, u qablu, l-intimat Marmara, kienu ben a korrent.
58. Jirriżulta, għalhekk illi ir-rikorrent ċertament ma jistax jikkontendi illi b'xi mod is-soċjeta' intimata għarrqet bih u li għalhekk hija responsabbi għad-danni lejh.
59. Madanakollu, l-Qorti tosserva illi dana ma japplikax għall-operazzjoni tal-canteen, li kienet canteen ben avvijata u bi klijentela stabbilita', stante illi l-operazzjoni tal-canteen, għalkemm soġġetta għall-kundizzjoni ta' mera tolleranza, kienet ta' l-intimat Marmara u setgħet tiġi trasferita, flimkien mal-apparat u stock, lill-terzi mill-istess intimat, kif attwalment sar.
60. Il-Qorti tosserva, di fatti, illi fil-ftehim redatt minn Nutar imqabbad għal dan il-ghan mir-rikorrent stess, ġie ndikat illi l-intimat kien qiegħed iċedi "l-operazzjoni tal-MultiPackaging Canteen", "il-catering equipment kollu" kif ukoll 'l-istokk kollu".
61. Il-Qorti tirrileva illi l-intimat Carmelo Marmara kelleu kull dritt illi jittrasferixxi lill-terzi l-operat u "goodwill" illi huwa kelleu fil-canteen li kien hemm fl-istabbilment tas-soċjeta' intimata, liema operat u "goodwill" kien naturalment soġġett għall-kondizzjoni li l-canteen kien qiegħed jintuża b'titolu ta' mera tolleranza, u mingħajr ebda sigurta' addizzjonali.

62. Għalhekk, il-Qorti tosserva illi r-rikorrenti lanqas ma jista' jżomm lill-intimat Carmelo Marmara responsabbli għal xi danni riżultat ta' xi ċessjoni allegatament illegali da parte tiegħu, u dana peress illi Marmara kellu dritt illi jittrasferixxi l-operazzjoni tal-canteen illi huwa kien ilu jagħmel għal wieħed u għoxrin sena (21) flimkien mal-ghoddha tax-xogħol, sakemm dana baqa' fl-ambitu tad-drittijiet lilu mogħtija mill-kumpanija intimata ... ossija użu tal-kmamar fuq baži ta' mera tolleranza.

Konklużjoni

Il-Qorti:

Wara illi rat l-atti kollha proċesswali,

Wara illi rat is-sottomissjonijet ta' l-abbli difensuri tal-partijiet,

Tgħaddi biex taqta' u tiddeċċiedi l-vertenza odjerna billi,

Tilqa' l-eċċeżzjonijiet imqajjma mill-intimati Carmelo Marmara u s-soċjetà Multi Packaging Limited, u għalhekk,

Tichad t-talbiet tar-rikorrent kif dedotti;

Spejjeż kollha a kariku tar-rikorrent.

Francesco Depasquale LL.D. LL.M. (IMLI)
Imħallef

Rita Sciberras
Deputat Registratur